

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1504/2025/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Tuba István Krisztián, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. március 31.
Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények
Terheltek: terhelt1 és társai (terhelt2 IV. rendű)
Elsőfok: Szombathelyi Járásbíróság mint fiataalkorúak bírósága,
6.Fk.201/2023/76., ítélet, tárgyalás,
2024. november 18. (jogerő: 2025. július 11.)
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: Vas Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész:

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt1 és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Vas Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szombathelyi Járásbíróság mint fiataalkorúak bírósága 6.Fk.201/2023/76. számú ítéletét terhelt2 IV. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria elrendeli a terhelt2 IV. rendű terhelt által bűnügyi költség címén esetlegesen befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával együtt a IV. rendű terhelt részére történő visszatérítését.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Szombathelyi Járásbíróság mint fiatalkorúak bírósága a 2024. november 18. napján kihirdetett 6.Fk.201/2023/76. számú ítéletében terhelt2 IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett lopás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont], 1 rendbeli folytatólagosan, részben társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont] és 1 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont]. Ezért őt – mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül – 1 év 4 hónap, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a IV. rendű terhelt legkorábban a büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság a IV. rendű terheltet az I. rendű, II. rendű és III. rendű terhelttel egyetemlegesen kötelezte az magánfél1 magánfél részére, míg a II. rendű és III. rendű terhelttel egyetemlegesen kötelezte a magánfél2 magánfél részére kártérítés, valamint az állam részére az ezekhez kapcsolódóan eljárási illeték megfizetésére. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről. Az elsőfokú bíróság ítélete a IV. rendű terhelt tekintetében 2025. július 11. napján emelkedett jogerőre.

[2] **II.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Vas Vármegyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt terhelt2 IV. terhelt tekintetében, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 649. § (2) bekezdés d) pontjában írt okból.

[3] Indítványában kifejtette, hogy a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor, mert az elsőfokú bíróság a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[4] Álláspontja szerint – figyelemmel a terhelt gondnokság alatt állására, és arra, hogy az ügyiratokban elfekvő szakvélemény a terhelt korábbi ügyében készült, míg a jelen ügyben a terhelt beszámítási képességét a bíróság nem tisztázta – a IV. rendű terhelt beismerő nyilatkozata elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdés b) pontjában írt feltétele hiányzott, amelyre figyelemmel az eljárásban a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósult meg.

[5] A főügyészség a IV. rendű terhelt beszámítási képességére vonatkozóan utalt a lopás vétsége miatt más ügyben, a cég1 által 2022. február 7. napján készített, Nytsz: nyilvántartási szám számú igazságügyi elmeorvos szakértői lelet és véleményre. Eszerint a IV. rendű terhelt személyiségzavarban szenved, amely a 2021. december 7-én (vagyis a más ügyben elbírált cselekmény elkövetésekor) és terhelt szakértői vizsgálatok sem érte el a kóros elmeállapot szintjét, azaz nem érintette a beszámíthatóságát. Az ügyészség ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a beszámítási képesség mindig az adott ügyben elbíralt cselekmények tekintetében vizsgálendő, továbbá a terhelt a jelen büntetőügyben elbíralt cselekményeit 2022. szeptember 24. és 2023. január 24. napja között valósította meg.

[6] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a Be. 663. § (2) bekezdése alapján a Szombathelyi Járásbíróság mint fiatalkorúak bírósága 6.Fk.201/2023/76. számú ítéletét terhelt2 IV. rendű terhelt vonatkozásában helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

[7] A Legfőbb Ügyészség az Fk.Bf.1446/2025. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt, annak indokai mellett, fenntartotta.

[8] Kifejtette, hogy a terhelti beismerő nyilatkozat elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdésében szabályozott konjunktív (együttes) törvényi feltételei alapján a bíróságnak – egyebek mellett – a beismerő nyilatkozat elfogadására vonatkozó megalapozott döntés meghozatalakor az ügyiratok tartalmát is figyelembe kell vennie, továbbá a nyilatkozat elfogadásának feltétele, hogy a vádlott beszámítási képessége tekintetében észszerű aggály ne merüljön fel.

[9] Hivatkozott arra is, hogy a IV. rendű terheltet a Körmendi Járásbíróság a 2018. január 18. napján jogerőre emelkedett ügyszám számú ítéletével cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte.

[10] Érvelése szerint, bár a terhelt a büntetőeljárásban a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképességétől függetlenül teljes eljárási cselekvőképességgel rendelkezik, a cselekvőképességet részlegesen (vagy teljesen) korlátozó gondnokság alatt álló terhelt esetén elvárható, hogy a neki felrótt konkrét cselekmény viszonyában az elmeállapota, illetve annak a beszámítási képességet érintő hatása felderített legyen.

[11] Rámutatott, hogy a IV. rendű terhelt cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésével és beszámítási képességével a Szombathelyi Járási Ügyészség Fk.2632/2022/91. számú vádiratában nem foglalkozott azon túl, hogy indítványt tett a IV. rendű terhelt gondnokának az „esetleges tárgyalásról” való értesítésére. A gondnokságra nem utalt a Szombathelyi Járásbíróság 6.Fk.201/2023/76. számú jogerős ítélete (indokolása) sem, továbbá a bíróság a IV. rendű terhelt gondnokát mint törvényes képviselőjét egyetlen eljárási cselekményről sem értesítette.

[12] A terhelt beszámítási képessége tisztázásának körében – hivatkozva a BH 2021.160. számú eseti döntésben foglaltakra – kifejtette, hogy jelen ügyben a gondnokság alatt álló IV. rendű terhelt tekintetében beszerzett és a terhelt teljes körű beszámítási képességét megállapító szakvélemény a jelen ügyben is az ügyiratok része, azonban egy másik ügyben készült. Ezért a terhelt beszámítási képessége a vád tárgyává tett cselekményre vonatkozóan tisztázatlan maradt, amely miatt esetében a beismerő nyilatkozat elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdés b) pont első fordulatóban írt feltétele hiányzott.

[13] Ezen túlmenően rámutatott, hogy – szintén az ügyiratokból megállapíthatóan – a bíróság jogerős ítéletében megsértette a Be. 565. § (2) bekezdésében írt szabályt is azzal, hogy a IV. rendű terhelttel szemben az ügyészség mértékes indítványában nem szereplő további mellékbüntetést, közügyektől eltiltást is kiszabott, amely eljárási szabálysértés – önmagában – a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslattal lenne kifogásolható, ennek előterjesztésére azonban a felülvizsgálati indítvány benyújtására figyelemmel nincs lehetőség.

[14] Mindezek alapján a Vas Vármegyei Főügyészségével egyező indítványt tett.

[15] **III.** A Vas Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[16] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, melynek a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése és eljárási szabálysértés miatt van helye [Be. 648. § a), b) pont]. A törvény tételesen megjelöli azokat az okokat, amelyekre hivatkozással e rendkívüli jogorvoslatra lehetőség nyílik. A felülvizsgálatot megalapozó büntető anyagi jogsértéseket a Be. 649. § (1) bekezdése, az eljárási szabálysértéseket e törvényhely (2) bekezdése határozza meg.

[17] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a megtámadott határozatokat – a Be. 659. § (6) bekezdés szerinti kivétellel – csak a felülvizsgálati indítványban megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. A Kúria

a megtámadott határozatokat a Be. 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be [Be. 659. § (6) bekezdés].

[18] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a jogerős ügydöntő határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 2021. január 1. napjától hatályos 608. § (1) bekezdés h) pont 1. fordulata szerint ilyen eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[19] A Be. 504. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjai tartalmazzák a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételrendszerét, ezek az előkészítő ülés megtartásának – és így a beismerő nyilatkozat elfogadásának – időpontjában (2024. november 18. napján) hatályos törvény szerint a következők voltak:

a vádlott e nyilatkozatának természetét és jóváhagyásának következményeit megértette,

a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik és

a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[20] A Be. 502. § (3) bekezdése szerint a vád lényegének ismertetése után a bíróság a vádlottat kihallgatja, melynek megkezdésekor a Be. 185. § (1) bekezdésben és a Be. 500. § (2) bekezdésében foglaltakra is figyelmezteti. A Be. 502. § (5) bekezdése szerint az 502. § (3) bekezdésben meghatározott figyelmeztetéseket követően a bíróság kérdést intéz a vádlotthoz, hogy beismeri-e a bűnösségét a vád tárgyává tett bűncselekményben.

[21] A Be. 504. § (1) bekezdése értelmében, ha a vádlott a bűnösségét beismeri, és a beismeréssel érintett körben a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság e tény, az eljárás ügyiratai, valamint a vádlott kihallgatása alapján vizsgálja meg, hogy a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadja-e. A vádlott kihallgatása – az előkészítő ülés jellegére figyelemmel – a Be. 504. § (2) bekezdésben meghatározott feltételek vizsgálatára irányul.

[22] A jelen ügyben, a felülvizsgálati indítvány alapján a Kúriának azt kellett megvizsgálnia, hogy a beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételei közül a terhelt beszámítási képessége vonatkozásában az észszerű kétely fennállt-e, ami a nyilatkozat elfogadásának akadályát képezte.

[23] A Kúria következetes gyakorlata szerint a terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadását nem zárja ki önmagában az, ha a terhelt beszámítási képessége – tisztázottan – korlátozott. Ebben az esetben ugyanakkor fokozott gonddal kell vizsgálni, hogy a terhelt a beismerésének természetét és jogkövetkezményeit a konkrét cselekmény vonatkozásában megértette-e. A beszámítási képesség tehát mindig az adott, a vád tárgyává tett, az ügyben elbírálandó cselekményhez kötött. Amennyiben a rendelkezésre álló igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény – nem az adott eljárásban, hanem – a terhelt más ügyében, más cselekmény tekintetében állapította meg a beszámítási képességének korlátozottságát, az olyan kételyt jelent, ami a beismerő nyilatkozat elfogadását kizárja [Kúria Bt.II.1399/2020/7. (BH 2021.106.I-II.)].

[24] Önmagában az, hogy a terhelt vonatkozásában más ügyben készült elmeorvos szakértői vélemény a beszámítási képességének korlátozottságát állapította meg – amennyiben a jogerős ítélet és az előkészítő ülés jegyzőkönyve nem rögzített olyan tény, ami a beismerő nyilatkozat elfogadása iránt észszerű kételyt támasztott volna, és a szakvélemény az eljáró bíróság előtt nem volt ismert – a beismerő nyilatkozat vonatkozásában nem jelent észszerű kételyt (Kúria Bfv.II.664/2023/10.).

[25] A Kúria arra is utal, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulatóban írt eljárási szabálysértés kizárólag a beismerő nyilatkozat elfogadásáról döntő végzés meghozatala időpontjában fennálló tények és körülmények alapján vizsgálható. Olyan tényre, körülményre vagy nyilatkozatra, amelynek figyelembevételére a beismerő nyilatkozat elfogadásakor a bíróságnak nem volt lehetősége, illetve nem lett volna kötelessége figyelembe venni, a későbbiekben sem lehet eredményesen hivatkozni [Kúria Bfv.I.639/2021/10. (BH 2022.121.II.)].

[26] A jelen ügyben, az iratok alapján a következők rögzítendők.

[27] A Körmendi Járásbíróság a 2018. január 18. napján jogerőre emelkedett ügyszám számú határozatával IV. rendű terhelt cselekvőképességét részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezését rendelte el (érintett ügycsoportok: társadalombiztosítási, szociális és munkanélküli ellátás igénylésére valamint az ezzel és a munkaviszonyból származó jövedelem 50 %-a feletti rendelkezési jog gyakorlása, ingó és ingatlan vagyonnal kapcsolatos rendelkezési joga gyakorlása, családjogi jognyilatkozatai megtétele, öröklési jogi jogviszonyai lakásbérlettel kapcsolatos jognyilatkozatai megtétele, egészségügyi ellátással kapcsolatos jogai gyakorlása, hivatalos eljárások indítása és vitele). A IV. rendű terhelt az alapeljárás egésze alatt is ezen gondnokság hatálya alatt állt.

[28] A IV. rendű terhelttel szemben a Szombathelyi Járási Ügyészség 2023. augusztus 24. napján kelt Fk.2632/2022/91. számú vádiratával lopás büntette és más bűncselekmények miatt emelt vádat. Az ügyészség a IV. rendű terhelt gondnokság alatt állásának tényét a vádiratban nem jelezte, ugyanakkor indítványozta a IV. rendű terhelt gondnokának értesítését az eljárási cselekményekről.

[29] A nyomozás során a IV. rendű terhelt vonatkozásában beszerezték a terhelt ellen lopás vétsége miatt a Szombathelyi Rendőrkapitányságon 1781/2021. bü. számon folytatott ügyben – a 2022. január 31. napján elvégzett szakértői vizsgálat alapján – 2022. február 7. napján készült igazságügyi elmeorvos szakértői véleményt, amely szerint a IV. rendű terhelt a cselekmény 2021. december 7-i elkövetésének időpontjában nem szenvedett az elmeműködés olyan kóros állapotában, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna abban, hogy a cselekmény társadalomra veszélyes következményeit felismerje, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen. A terhelt disszociális (antiszociális) személyiségzavara (és kábítószerhasználati zavara) a cselekmény elkövetésekor és a vizsgálat időpontjában sem érte el a kóros elmeállapot szintjét.

[30] A 2024. május 15. napján tartott előkészítő ülésen a IV. rendű terhelt a bűnösségét elismerte, e nyilatkozatát a bíróság a III. számú végzésével elfogadta. A bíróság a végzése indokolásában – többek között – utalt arra, hogy a IV. rendű terhelt beszámítási képessége vonatkozásában észszerű kétely nem merült fel. Ugyanakkor az előkészítő ülésen a terhelt gondnokság alatt állása fel sem merült, a bíróság e vonatkozásban nem vizsgálódott, és erről az eljárási cselekményről a terhelt gondnokát sem értesítette.

[31] A bíróság az ügyet az előkészítő ülésen nem fejezte be, azt más okból tárgyalásra tűzte. Ezt követően azonban a IV. rendű terhelt beszámítási képessége tekintetében bizonyítást nem folytatott le, és a gondnokát továbbra sem értesítette a tárgyalásokról. A bíróság a IV. rendű terhelttel tárgyaláson hozott ügydöntő határozatot, melyben megállapította a büntetőjogi felelősségét és vele szemben büntetést szabott ki.

[32] Mindezek tükrében az elsőfokú bíróság előtt már a vádirat alapján is – az ügyészség a gondnok értesítésére tett indítványára figyelemmel – ismertnek kellett lennie, hogy a IV. rendű terhelt gondnokság alatt áll.

[33] A polgári jog szabályai szerint a bíróság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá azt a nagykorút helyezi, akinek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége

– mentális zavara következtében – tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent, és emiatt – egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel – meghatározott ügycsoportban gondnokság alá helyezése indokolt [Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:19. § (2) bekezdés]. A gondnokság alá helyezést is eredményező mentális zavar pedig olyan körülmény, amely általában felveti a terhelt beszámítási képességével összefüggésben az észszerű kételyt. A kétely ugyanis olyan érzés vagy lelkiállapot, amikor egy személy bizonytalan egy helyzetben, állapotban, jelenségben, döntésben, cselekvésben; ingadozás egy kérdés megítélésében.

[34] A gondnokság alatt állás tényét közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza (az Országos Bírósági Hivatal által vezetett Gondnokoltak nyilvántartása), ami lehetővé teszi e tény fennállásának megállapítását a terhelt vonatkozásában. Ezért – erre vonatkozó adatok esetén – ennek tisztázása a bíróság hivatalbóli feladata, más szóval a terhelt cselekvőképességet érintő gondnokság alatt állása olyan ténykérdés, amelynek megállapítását és a beismerő nyilatkozat elfogadására való kihatásának a vizsgálatát a bíróság nem mellőzheti.

[35] A IV. rendű terhelt beszámítási képességére vonatkozóan az ügyiratok között – a vád tárgyává tett konkrét cselekmény vonatkozásában – nem állt rendelkezésre igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény. Az ügyiratok részét képező – a terhelt más ügyében előterjesztett – elmeorvos szakértői vélemény a fenti észszerű kétely eloszlatására nem volt alkalmas, mivel a Btk. nem általánosságban, hanem mindig kifejezetten a konkrét bűncselekmény viszonyában rendelkezik a kóros elmeállapot beszámítási képességet érintő (korlátozó vagy kizáró) hatásáról (Kúria Bfv.II.310/2022/6.). Ezen túlmenően a más ügyből rendelkezésre álló igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény előterjesztésére 2022. február 7. napján került előterjesztésre, míg a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekmények elkövetési ideje: 2022. szeptember 24., 2022. október 31., 2022. november 4. és 2023. január 4. napja.

[36] Így a rendelkezésre álló ügyiratok tartalma alapján a IV. rendű terhelt beszámítási képességével összefüggésben a bizonytalanság nem volt feloldható, vagyis a kétely fennmaradt. Mindez egyben akadályát képezte a terhelti beismerő nyilatkozat elfogadásának, mert a nyilatkozat elfogadásának összes törvényi feltétele nem teljesült. Ezért a felülvizsgálati indítvány helyesen hivatkozott arra, hogy a bíróság a beismerő nyilatkozatot törvénysértően fogadta el, és alapította arra az ítéletét.

[37] 3. A Legfőbb Ügyészség az indítványában utalt arra is, hogy a bíróság a IV. rendű terhelt gondnokát, mint törvényes képviselőt nem értesítette az előkészítő ülésről, illetve a tárgyalásról. A Kúria ezzel kapcsolatosan rámutat, hogy a Be. 72. § (1) bekezdése szerint a terhelt vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy törvényes képviselője a büntetőeljárásban segítőként vesz részt, a jelenléti, észrevételezési, felvilágosításkérési, indítványtételi, ügyiratmegismerési, valamint jogorvoslati jogára a védő jogai irányadók. A törvényes képviselő jelenléti jogosultsága azonban nem jelent egyben a védővel azonos jelenléti kötelezettséget, ezért őt – a Be. 112. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – az eljárási cselekményekről értesíteni kell, nem pedig idézni {Kúria Bfv.I.686/2022/9. számú határozat [69] bekezdés}. Így a terhelt gondnoka nem szerepel azon személyek között, akiknek a részvétele a tárgyaláson kötelező, ezért a tárgyalás megtartása a távollétében akkor sem sért eljárási szabályt, ha a terhelt cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt áll (Kúria Bfv.I.715/2025/10., Bfv.I.1499/2024/9).

[38] Mindezekre tekintettel a terhelt gondnokának, mint törvényes képviselőnek a jogait biztosítani kellett volna az eljárásban, attól függetlenül, hogy a polgári ítélet a cselekvőképesség korlátozását milyen ügytípusokra állapította meg. Ennek elmulasztása ún. relatív eljárási szabálysértést valósít meg [Be. 609. § (1) bekezdés], és nem eredményezi annak a megállapítását, hogy a bíróság az ügyben a tárgyalást olyan személy távollétében

tartotta volna meg, akinek a jelenléte kötelező volt [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont, Be. 649. § (2) bekezdés d) pont].

[39] 4. A Kúria a teljesség érdekében utal arra is, hogy a Legfőbb Ügyészség a IV. rendű terhelttel szemben a kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés törvénysértő voltára helyesen mutatott rá, azonban az nem arra tekintettel törvénysértő, mert az ún. ügyészi mértékes indítványban nem szereplő, további mellékbüntetés, hanem annak tartamára figyelemmel.

[40] Az iratok alapján megállapítható, hogy a vádiratban tett ügyészi mértékes indítvány IV. rendű terhelt vonatkozásában az 1 év közügyektől eltiltás kiszabását tartalmazta, és az előkészítő ülésen az ügyész csak a szabadságvesztés vonatkozásában módosította az indítványát: „[...] a IV. r. vádlott vonatkozásában jelzem a bíróság felé, hogy elírás történt a vádiratban. A IV. r. vádlott vonatkozásában nem 3 év 4 hónap börtön, hanem 1 év 4 hónap börtön a mértékes indítvány” (Szombathelyi Járásbíróság 6.Fk.201/2023/44. számú jegyzőkönyv 2. oldal 1. bekezdés). A módosítás nyelvtani értelmezése szerint az csak a szabadságvesztésre vonatkozott, az ügyészség a közügyektől eltiltásra vonatkozó indítványrészt változatlanul fenntartotta. Ebből következően az ügyészi mértékes indítvány a közügyektől eltiltásra is vonatkozott, annak tartamát azonban – a kiszabott 2 évvel szemben – 1 évben indítványozta megállapítani.

[41] Az elbíráláskor hatályos Be. 565. § (2) bekezdése értelmében, ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az előkészítő ülésen fogadta el, – a (3) bekezdésben foglalt, jelen ügyben nem érvényesülő kivétellel – nem szabhat ki súlyosabb büntetést, illetve nem alkalmazhat súlyosabb intézkedést, mint amelyet a vádirat, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítvány tartalmaz. A IV. rendű terhelttel szemben a vádiratban tett, és az előkészítő ülésen a szabadságvesztés tartama tekintetében módosított ügyészi mértékes indítvány 1 év közügyektől eltiltást tartalmazott, ezért azt a bíróság törvénysértően határozta meg ettől súlyosabb mértékben. A megismételt eljárásban – amennyiben a terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadására sor kerül – a bíróságnak ezen eljárási szabályra is figyelemmel kell lennie a büntetéskiszabás során.

[42] IV. A döntés elvi tartalma

A terhelt cselekvőképeséget érintő gondnokság alatt állása olyan ténykérdés, amelynek megállapítását és a beismerő nyilatkozat elfogadására való kihatásának a vizsgálatát a bíróság nem mellőzheti. A gondnokság alá helyezést is eredményező mentális zavar ugyanis olyan körülmény, amely általában felveti a terhelt beszámítási képességével összefüggésben az észszerű kételyt, és szükségessé teszi annak tisztázását.

[43] V. A kifejtettekre tekintettel a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés szerinti összetételben eljárva a jogerős ítéletet – a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[44] A Be. 663. § (3) bekezdése értelmében a Kúria a megismételt eljárásra előírja, hogy a bíróságnak a IV. rendű terhelt beszámítási képességét igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján vizsgálnia kell, és a beismerő nyilatkozat elfogadása tárgyában hozandó döntése során az abban foglaltakra figyelemmel kell lennie.

[45] A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügydöntő határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni. Ezért a Kúria a Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja szerint a visszatérítésről rendelkezett.

[46] A végzés elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. március 31.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Tuba István Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró

A Kúria Bfv.I.1504/2025/8. számú végzése 2026. március 31. napján véglegessé vált.

Budapest, 2026. március 31.

Dr. Gimesi Ágnes s.k.
a tanács elnöke